

ЮРИДИКО-ТЕХНІЧНІ ДЕФЕКТИ ТА ПРОГАЛИНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ: ВПЛИВ НА ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ ТА ПРАВОВУ ВИЗНАЧЕНІСТЬ

DOI: 10.15330/apiclu.70.4.61-4.73 УДК 340.5; 340.131.5

Постановка проблеми. Сучасний стан нормативно-правового регулювання в Україні характеризується наявністю системних юридико-технічних дефектів, серед яких особливе місце посідають прогалини в законодавстві. Їх існування зумовлене динамікою суспільних відносин, недосконалістю правотворчої діяльності та відсутністю належної узгодженості між нормативно-правовими актами. Прогалини в законодавстві ускладнюють процес правозастосування, знижують рівень правової визначеності та можуть спричиняти неоднаковість судової практики, що негативно впливає на реалізацію прав і свобод суб'єктів правовідносин.

Одним із ключових факторів, що ускладнюють єдине та послідовне тлумачення норм права, є недоліки юридичної техніки. Вони призводять до неоднозначного застосування нормативних приписів і зумовлюють розбіжності в юридичній практиці.

Особливої уваги заслуговує порушення меж між законами та підзаконними нормативно-правовими актами, що є характерною тенденцією сучасного українського законодавства. Таке розмивання ієрархії джерел права підриває принцип правової визначеності та ускладнює ідентифікацію юридично значущих норм.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання юридико-технічної недосконалості нормативно-правових актів, зокрема прогалин у праві та дефектів норм права, а також їх впливу на правозастосування і тлумачення, знайшли відображення у працях І. Болокан, Т. Коваленко, В. Лук'яненка, О. Малохліб, Л. Наливайко, С. Невечери, Г. Огнев'юк, О. Петришина, З. Погорелової, А. Йолкіної, Т. Чепульченко, а також у зарубіжних дослідженнях, зокрема А. Сангільяно (A. Sanguiliano).

Значний вплив на формування сучасних підходів до розуміння дефектів правового регулювання має також судова практика, зокрема позиції Верховного Суду, які відображають особливості тлумачення норм права в умовах їх неоднозначності та суперечливості.

Спадкоємність наукових досліджень у цій сфері дає змогу простежити еволюцію доктринальних підходів до розуміння прогалин у законодавстві, юридико-технічних дефектів та їх класифікації, а також виявити ключові напрями їх впливу на ефективність правового регулювання. У сучасній науковій літературі акцентується увага на проблемах неузгодженості законодавства, його фрагментарності, наявності бланкетних і декларативних норм, що знижують рівень правової визначеності та ускладнюють правозастосовну діяльність. Водночас урахування як національного, так і зарубіжного досвіду дає змогу сформувати комплексне уявлення про шляхи подолання юридико-технічних дефектів і підвищення якості нормативно-правового регулювання.

Метою дослідження є комплексний теоретико-правовий аналіз прогалин у праві як різновиду юридико-технічних дефектів нормативного регулювання. Особливу увагу приділено з'ясуванню їх сутності, ознак і класифікаційних підходів, а також відмежуванню від суміжних правових явищ (зокрема колізій норм права, судових помилок та уявних прогалин). Окремо досліджується роль судової практики у їх подоланні.

Додатково проаналізовано вплив прогалин і пов'язаних із ними дефектів правотворчості (бланкетності, дублювання, декларативності норм, відсутності процесуальних механізмів реалізації) на ефективність правозастосування та рівень правової визначеності, зокрема у сфері земельного законодавства України. Обґрунтовано напрями вдосконалення нормативно-правового регулювання шляхом забезпечення його системності, узгодженості та юридико-технічної досконалості.

Методологію дослідження становить сукупність загальнонаукових і спеціально-юридичних методів. Діалектичний підхід забезпечив аналіз прогалин у законодавстві в їх розвитку та взаємозв'язку з іншими правовими явищами. Формально-логічний

і системно-структурний методи використано для уточнення понятійного апарату та виявлення дефектів норм права (прогалин, бланкетності, дублювання). Формально-юридичний і герменевтичний підходи дали змогу дослідити законодавство України та судову практику, зокрема позиції Верховного Суду. Порівняльно-правовий метод забезпечив урахування зарубіжного досвіду, а аналіз, синтез і узагальнення забезпечили формування висновків щодо вдосконалення правового регулювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Прогалини в законодавстві – це відсутність норми права, необхідної для врегулювання конкретної ситуації, яка вже належить до сфери правового регулювання [1, с. 35]. Їх часто помилково ототожнюють із колізіями норм права, хоча йдеться про різні за своєю юридичною природою явища. Прогалини в законодавстві є усталеним явищем у процесі правозастосування, що виникає внаслідок змін у суспільному житті та законодавчій діяльності. Вони мають чіткі ознаки, які відрізняють їх від суміжних понять, таких як «кваліфікаційне мовчання законодавця», «помилка у праві» чи «темнота» норм права. Прогалини класифікують залежно від різних чинників, у тому числі часу їх виникнення, причин, що зумовили їх появу, та рівня усвідомлення законодавцем необхідності правового регулювання відповідних суспільних відносин.

Хоча прогалини в законодавстві розглядаються як негативне явище, вони не є непереборними. Для їх подолання застосовують різні способи та методи, що забезпечують ефективне функціонування правової системи та належну реалізацію норм права [2, с. 215].

Історично в германській юридичній доктрині, зокрема у працях представників історичної школи права, було сформульовано уявлення про логічну завершеність правової системи. Ф. К. фон Савінії, зокрема, виокремлював «нормальний» стан закону – коли він є повним і підлягає тлумаченню з метою реконструкції волі законодавця, – та «патологічний» стан – коли закон є неповним і потребує доповнення. У такому разі тлумач має виходити з логіки самої системи права, застосовуючи методи індукції, аналогії та абстракції. Ці методологічні засади стали підґрунтям сучасного розуміння юридичної природи прогалин.

У теорії права сформувалися два підходи до розуміння прогалін: вузький і широкий. Вузький підхід обмежує поняття прогаліни ситуаціями, у яких суспільні відносини вже охоплені сферою правового регулювання, проте відсутня конкретна норма, що дозволяє їх урегулювати. Натомість широкий підхід охоплює також відсутність правових приписів у нових сферах суспільного життя, неузгодженості між нормативно-правовими актами, недосконалість нормативних конструкцій, багатозначність формулювань тощо.

У межах цього дослідження використано вузький підхід до розуміння прогалін, що дає змогу чітко відмежувати їх від аксіологічних дефектів правової системи.

На практиці нерідко помилково ідентифікують так звані уявні прогаліни – ситуації, які об'єктивно можуть бути врегульовані, однак через вузьке тлумачення норм або недостатній рівень професійної підготовки помилково сприймаються як такі, що містять прогаліни. Судова практика іноді закріплює подібні підходи, що не відповідає змісту законодавства та призводить до надмірного нормативного навантаження, зайвої юридикації суспільних відносин і посилення формалізму.

Судова помилка виникає внаслідок дефектів когнітивної діяльності судді. Вона проявляється у неправильному сприйнятті, обробці або тлумаченні інформації. У праксеологічному вимірі вона оцінюється з позиції відповідності дій суду вимогам матеріального і процесуального права, серед іншого виявляється у неправильному застосуванні норм матеріального права або порушенні процесуальних правил. Телеологічний підхід розглядає судову помилку як результат, що не забезпечує досягнення цілей судочинства, у тому числі справедливості та правомірності [3, с. 536].

Таким чином, судова помилка одночасно постає як когнітивний дефект, порушення норм права і відхилення від цілей правосуддя, що зумовлює необхідність її комплексного аналізу. Водночас судова практика, зокрема практика Верховного Суду, відіграє важливу роль у формуванні сталих правових позицій, подоланні прогалін і забезпеченні єдності та передбачуваності правозасто-

сування. Це сприяє вдосконаленню нормативного масиву та підвищенню ефективності правової системи.

Правозастосовний акт характеризується індивідуально-правовим характером, персоніфікованістю, прийняттям виключно уповноваженими суб'єктами, а також наявністю визначеної форми, що передбачає відповідні реквізити та структурні елементи. Судові рішення як різновид правозастосовних актів відповідають усім зазначеним ознакам: вони оформлюються у вигляді офіційного документального акта та є обов'язковими до виконання. Їх зміст визначається нормами матеріального права, тоді як порядок ухвалення, структура та форма регламентуються процесуальними нормами, що визначають діяльність суду як правозастосовного органу [4, с. 170].

Верховний Суд як найвищий суд у системі судоустрою України виконує ключову функцію забезпечення єдності судової практики, що передбачає тлумачення норм права через їх застосування до конкретних юридичних обставин. У мотивувальних частинах своїх рішень він формулює підходи до розуміння як окремих норм, так і загальних принципів права, адаптуючи їх до динамічних умов суспільного розвитку [5, с. 410].

Показовим прикладом такого тлумачення є постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду у справі № 182/7347/18. Суд дійшов висновку про доцільність застосування положень статті 391 та глави 32 Цивільного кодексу України, що регулюють право користування чужим майном, замість застарілих положень Житлового кодексу Української РСР 1983 року. Обґрунтування такого підходу полягало у невідповідності останнього сучасним умовам і трансформованим правовідносинам у сфері житлового права. З огляду на застосування темпорального підходу до вирішення колізій норм права Верховний Суд надав перевагу положенням Цивільного кодексу України як більш сучасному кодифікованому акту. Відповідна правова позиція викладена у постанові від 13 жовтня 2020 року [6].

Темпоральний підхід до вирішення колізій норм права передбачає, що у разі суперечності між нормативно-правовими актами

однакової юридичної сили перевагу має акт, ухвалений пізніше (*lex posterior derogat legi priori*). Відповідно, норма, прийнята пізніше, скасовує або змінює попередню норму, яка їй суперечить, що забезпечує динамічний розвиток правової системи та її адаптацію до змін суспільних відносин [7, с. 1230–1232].

У цьому контексті оновлення правового регулювання не обмежується формальним прийняттям нових норм, а супроводжується їх змістовним переосмисленням у процесі судового тлумачення, серед іншого із залученням порівняльно-правового досвіду.

Як зазначає Р. Гіршль, для розуміння причин звернення до іноземного конституційного права визначальне значення мають конкретні соціально-політичні конфлікти, ідеологічні орієнтири та «культурні війни», що визначають розвиток суспільства в певний історичний період. Одним із ключових мотивів такого звернення є прагнення держави дистанціюватися від власного історичного минулого шляхом орієнтації на правові моделі інших країн. До прикладу, суди Ізраїлю, Аргентини та Індії у своїй практиці зверталися до конституційної юриспруденції США, Канади та Німеччини з метою формування нової конституційної ідентичності, узгодженої з ліберально-демократичними цінностями. Це свідчить про тісний зв'язок між темпоральним оновленням права та його інтерпретаційною еволюцією [8, с. 687].

Вбачається, що Верховний Суд має потенціал до інтерпретації норм права ще на етапі правотворчої діяльності через формулювання правових позицій, які згодом трансформуються у сталу судову практику. У межах цієї практики він може здійснювати узагальнення, аналізувати статистичні дані, виявляти правові тенденції та надавати рекомендації, що фактично мають тлумачний характер, хоча формально не визнаються джерелами права.

Водночас судова практика Верховного Суду щодо окремих категорій справ демонструє суперечливість у застосуванні висновків Великої Палати. Серед іншого, у справах про вселення або виселення колишніх членів сім'ї власника спостерігається відсутність єдиних критеріїв вирішення. У низці постанов (від 03.02.2021 р., справа № 501/2010/18; від 20.02.2021 р., спра-

ва № 214/3899/17; від 17.02.2021 р., справа № 333/3354/17) суд відмовив у задоволенні вимог щодо виселення або вселення таких осіб. Водночас в інших рішеннях (від 03.02.2021 р., справа № 643/3624/16; від 20.01.2021 р., справа № 668/13127/15; від 24.02.2021 р., справа № 940/1287/19-ц) Верховний Суд підтвердив правомірність виселення. Це свідчить про оціночний характер критерію пропорційності та складність його уніфікації навіть на рівні найвищої судової інстанції [9].

Надмірне нормативне регулювання ускладнює сприйняття й реалізацію норм права, спричиняє їх дублювання, посилює формалізм і призводить до девальвації права. Декларативні норми, реалізація яких залежить від численних підзаконних актів, породжують правову невизначеність, суперечності в законодавстві та підвищують ризики порушення прав.

Наявність закону з невизначеним змістом інколи створює більше перешкод, ніж його відсутність, оскільки за браком чіткого нормативного регулювання активізуються інші соціальні регулятори – норми моралі, принципи справедливості та доброчесності, звичаї ділового обороту тощо. У таких умовах суб'єкти правовідносин, намагаючись з'ясувати зміст невизначеного закону, вдаються до його довільного тлумачення, що зумовлює формування суперечливої правозастосовної практики.

Таким чином, подібний закон не лише не виконує своєї основної функції – регулювання суспільних відносин і визначення меж правомірної поведінки, – а й сприяє посиленню правової невизначеності та нестабільності у правозастосуванні [10, с. 212].

Сучасне земельне законодавство характеризується фрагментарністю, суперечливістю та розпорошеністю норм, що ускладнює ефективне правозастосування та зумовлює потребу в його системному вдосконаленні [11, с. 334–337].

Необхідними є кодифікація та гармонізація земельного законодавства з метою забезпечення його прозорості, узгодженості та ефективності. Серед основних проблем слід виокремити: перевантаження нормативного масиву дублюючими та другорядними положеннями; наявність бланкетних і відсилочних норм (статті 35, 46, 52, 54, 175, 180 Земельного кодексу України); відсутність

належних процесуальних механізмів реалізації прав (статті 41, 42, 118 Земельного кодексу України); прогалини щодо прав користування природними об'єктами (ч. 2 ст. 13) та меж здійснення права власності від імені держави (ч. 1 ст. 13); дублювання нормативних положень (статті 22, 38 Земельного кодексу України; ст. 14 Податкового кодексу України), а також логіко-структурні та юридико-технічні дефекти. Сукупність зазначених проблем формує системну юридико-технічну недосконалість, що потребує комплексного усунення шляхом кодифікації та гармонізації законодавства [12, с. 68–70].

Окремою проблемою є неефективність правового регулювання бонітування ґрунтів та оцінки земель, де підзаконні нормативні акти часто відсутні або мають формальний характер. Ефективність норм права значною мірою залежить від їхньої структури (гіпотеза, диспозиція, санкція); порушення цієї логіко-юридичної конструкції зумовлює декларативність норм і правову невизначеність. Нормативно-правові акти мають регулювати однорідні суспільні відносини та уникати змішування різних сфер правового регулювання, тоді як бланкетні й відсилочні конструкції часто ускладнюють їх тлумачення.

Надмірне нормативне регулювання призводить до перевантаження правової системи, інфляції норм права і зниження рівня правової визначеності. Відсутність належної попередньої експертизи законопроектів сприяє збереженню цієї тенденції. Для підвищення ефективності правового регулювання необхідною є комплексна ревізія земельного законодавства, що передбачає усунення дублювання норм, їх чітке структурування, узгодження із системними актами та мінімізацію надмірного правового втручання.

У цьому контексті заслуговують на увагу положення статті 91 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», які встановлюють вимоги до законопроекту на етапі його внесення. Законодавець зобов'язаний обґрунтувати доцільність прийняття акта, визначити його цілі, завдання, очікувані наслідки реалізації та місце в системі чинного законодавства. Водночас на практиці ці вимоги часто ігноруються або виконуються формально, що

нівелює їх значення. У зв'язку з цим доцільним є їх посилення шляхом доповнення критеріями юридико-технічної економії та обов'язковим аналізом необхідності нормативного втручання [13, с. 26–27].

Законотворчий процес має розпочинатися з ретельного аналізу базових питань, що визначають доцільність і ефективність законодавчого втручання. Насамперед слід з'ясувати, чи належить відповідне питання до виключної компетенції парламенту, а також чи можливо досягти бажаного правового результату без ухвалення нових нормативних актів. Важливо оцінити, чи сприятиме запропоноване регулювання спрощенню та систематизації правового масиву, чи, навпаки, ускладнить його структуру. Необхідно також враховувати потенційні наслідки прийняття акта – як позитивні, так і негативні – для стабільності правового порядку та передбачуваності правозастосування. Такий підхід дозволяє уникнути надмірного регулювання та забезпечити більшу узгодженість, логічність і системність законодавства.

Відсутність стабільності та передбачуваності законодавства ускладнює його тлумачення та реалізацію, породжуючи сумніви щодо легітимності й ефективності правової системи загалом. Це, своєю чергою, послаблює довіру до права як соціального регулятора та спричиняє правове напруження серед громадян і суб'єктів господарювання [14].

Висновки. Результати дослідження засвідчують, що юридико-технічні дефекти норм, у тому числі прогалини в законодавстві, бланкетні та відсилочні конструкції, а також дублювання нормативних положень, істотно знижують ефективність правового регулювання та правозастосування. Встановлено, що такі дефекти зумовлюють правову невизначеність, ускладнюють тлумачення та реалізацію норм права, а також підвищують ризик формування суперечливої судової практики.

Аналіз судової практики, у тому числі діяльності Верховного Суду, свідчить, що узагальнення судових рішень і застосування темпорального підходу до вирішення колізій норм права частково компенсують недосконалість законодавства та сприяють стабілізації правового середовища. Водночас підвищення якості нор-

мативного регулювання потребує інтеграції принципів чіткості, логічної завершеності та структурної узгодженості норм, а також урахування міжнародного досвіду і стандартів Європейського Союзу.

Отже, подолання юридико-технічних дефектів вимагає комплексного підходу, що охоплює системну кодифікацію, гармонізацію нормативного масиву, вдосконалення юридичної техніки та запровадження ефективних механізмів контролю якості нормотворення.

1. Чепульченко Т. О., Невечера С. А. *Прогалини в праві та способи їх подолання в українському законодавстві. Держава і регіони. Серія «Право». 2020. № 1 (67) Т.1. С. 34–40.*
2. Наливайко Л. Р., Йолкіна А. Г. *Поняття прогалин у праві, їх ознаки та класифікація. Актуальні проблеми державотворення, правотворення та правозастосування: матеріали наук. семінару (м. Дніпро, 9 грудня 2016 р.). Дніпро : ДДУВС ; Ліра ЛТД, 2017. С. 211–215.*
3. Лук'яненко В. О. *Правовий аналіз різних підходів щодо розуміння феномену судової помилки в адміністративному судочинстві. Аналітично-порівняльне правознавство. 2024. № 5. С. 536–542. DOI : 10.24144/2788-6018.2024.05.85*
4. Болокан І. В. *Судові рішення як правозастосовчі акти. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. 2024. Вип. 84, ч. 4. С. 164–170. DOI: 10.24144/2307-3322.2024.84.4.23*
5. *Загальна теорія права : підруч. / О. В. Петришин та ін. ; за ред. О. В. Петришина. Харків : Право, 2020. 568 с.*
6. *Постанова Верховного Суду від 13 жовтня 2020 року у справі № 447/455/17 (провадження № 14-64цс20)). URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/93217994>*
7. Sanguiliano A. R. *Comparative Matters: The Renaissance of Comparative Constitutional Law, by Ran Hirschl. Osgoode Hall Law Journal. 2015. Vol. 52. No. 2. P. 686–688. DOI : 10.60082/2817-5069.2830*
8. *Тетеря І. ТОП-5 суперечливих правових позицій судів у житлових справах. Юридична газета. 16 берез. 2021. URL: <https://jur-gazeta.com/dumka-eksperta/top5-superechlivih-pravovih-pozicij-sudiv-u-zhitlovih-sporah.html>*
9. *Огнев'юк Г. З. Ясність і чіткість законодавчих положень як вимога правової визначеності. Альманах права. 2021. Вип. 12. С. 210–215. DOI: 10.33663/2524-017X-2021-12-36*

10. Малохліб О. С. *Правове регулювання земельних відносин в Україні та Канаді: компаративний аналіз*. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 4. С. 334–337. DOI: 10.32782/2524-0374/2024-4/78
11. Коваленко Т. О. *Юридичні дефекти земельно правових норм: підходи до класифікації. Соціально правові проблеми*. 2015. № 3. С. 78–87. URL: <https://www.soclaw.idpnan.kyiv.ua/archive/2015/3-4/14.pdf>
12. Погорєлова З. О. *Проблеми удосконалення законотворчої діяльності*. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Серія Право. 2021. Вип. 68. С. 25–29. DOI: 10.24144/2307-3322.2021.68.4
13. *Дослідження Європейської Комісії «За демократію через право» (Венеційська Комісія; Venice Commission) «Мірило правовладдя» («Rule of law checklist»), затверджене на 106-й пленарній сесії 11–12 березня 2016 року*. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2016\)007-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2016)007-ukr)

Ігор ОНИЩУК. Юридико-технічні дефекти та прогалини в законодавстві: вплив на правозастосування та правову визначеність

Мета статті – комплексний теоретико-правовий аналіз юридико-технічних дефектів і прогалин у правовому регулюванні, їх впливу на правозастосування, а також вироблення підходів до підвищення ефективності, передбачуваності та узгодженості норм права. Актуальність дослідження зумовлена тим, що якість законодавства безпосередньо визначає рівень правової визначеності, стабільність правопорядку та довіру до державних інститутів. Недосконалість нормативної техніки призводить до неоднозначного тлумачення норм, зростання кількості спорів і зниження ефективності захисту прав.

Наукова новизна полягає у системному дослідженні прогалин у законодавстві, бланкетних, відсилочних і дублюючих норм, а також дефектів внутрішньої структури нормативно-правових актів як ключових чинників правової невизначеності. Доведено, що прогалини виникають не лише через відсутність правового регулювання, а й унаслідок колізій, нечіткості формулювань і логічної неузгодженості норм. Обґрунтовано, що поєднання зазначених недоліків зумовлює системну нестабільність законодавства, підвищує дискрецію правозастосовних органів і ускладнює реалізацію прав та обов'язків. Аргументовано, що їх ефективне подолання можливе шляхом кодифікації, гармонізації, уніфікації термінології та вдосконалення юридичної техніки, включаючи запровадження стандартів якості нормотворення.

Встановлено, що судова практика, зокрема практика Верховного Суду, частково компенсує прогалини в законодавстві шляхом формування сталих правових позицій і забезпечення передбачуваності судових рішень. Водночас така компенсаційна функція не може замінити належної якості законодавства, оскільки надмірна залежність від судового тлумачення може порушувати баланс між гілками влади. Додатково обґрунтовано, що надмірне нормативне регулювання, декларативність формулювань і фрагментарність структури норм знижу-

ють ефективність правового регулювання, спричиняють дублювання приписів і створюють бар'єри для суб'єктів правовідносин.

Усунення юридико-технічних дефектів і прогалин у законодавстві, системне структурування норм права, забезпечення їх внутрішньої узгодженості та використання порівняльно-правового досвіду є ключовими передумовами підвищення ефективності, стабільності та передбачуваності правової системи, а також зміцнення принципу верховенства права.

Ключові слова: юридико-технічні дефекти, прогалини в законодавстві, бланкетні та відсилочні норми, дублювання, правова невизначеність, судова практика, правозастосування, правова визначеність.

Ihor ONYSHCHUK. Legal-Technical Defects and Gaps in Legislation: Impact on Law Enforcement and Legal Certainty

The article provides a comprehensive theoretical and legal analysis of legal-technical defects and gaps in legal regulation, their impact on law enforcement, and proposes approaches to improving the effectiveness, predictability, and coherence of legal norms. Particular attention is paid to the relationship between the quality of legislative technique and the level of legal certainty as a fundamental principle of the rule of law. The author argues that clear, logically consistent, and internally coordinated legislation is a prerequisite for effective legal implementation and protection of rights.

The study offers a systematic examination of gaps in legislation, blanket and reference norms, duplication, as well as structural defects of normative legal acts as key factors contributing to legal uncertainty. It is substantiated that the combination of these shortcomings leads to systemic instability of legislation and complicates its application. The paper additionally argues that gaps in regulation often arise not only from the absence of norms but also from their ambiguity or inconsistency, which creates discretion risks and uneven enforcement practices. It is proved that their effective elimination requires codification, harmonization, and improvement of legal drafting techniques, alongside the introduction of unified standards of legislative quality control.

The findings demonstrate that judicial practice, particularly that of the Supreme Court, partially compensates for gaps in legislation by developing stable legal positions and ensuring the predictability of judicial decisions. However, this compensatory function cannot replace high-quality lawmaking, as excessive reliance on judicial interpretation may undermine the principle of separation of powers. At the same time, excessive regulation, declarative provisions, and fragmented normative structures reduce regulatory effectiveness, increase interpretative conflicts, and create additional barriers for legal subjects, especially in complex areas such as administrative and economic law.

Eliminating legal-technical defects and gaps in legislation, ensuring systematic structuring of legal norms, and applying comparative legal experience are essential for enhancing the efficiency, stability, and predictability of the legal system. The author concludes that improving legislative technique, strengthening institutional

Юридико-технічні дефекти та прогалини в законодавстві: вплив на правозастосування та правову визначеність
mechanisms of legal expertise, and ensuring consistency between different levels of normative acts are key conditions for achieving legal certainty and reinforcing public trust in the legal system.

Keywords: legal-technical defects, gaps in legislation, blanket and reference norms, duplication, legal uncertainty, judicial practice, law enforcement, legal certainty.